

Rhagoriaeth i bawb – Excellence for all

Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru

Her Majesty's Inspectorate
for Education and Training in Wales

Adroddiad ar
Ysgol Gymraeg Bro Eirwg
Heol Ridgeway
Llanrhyddni
Caerdydd
CF3 4AB

Dyddiad yr arolygiad: Tachwedd 2010

gan

Alan Walters

ar ran

**Estyn, Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg
a Hyfforddiant yng Nghymru**

Yn ystod pob arolygiad, nod arolygwyr yw ateb tri chwestiwn allweddol:

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Mae arolygwyr hefyd yn rhoi barn gyffredinol ar berfformiad presennol yr ysgol a'i rhagolygon gwella.

Yn yr arfarniadau hyn, mae'r arolygwyr yn defnyddio graddfa bedwar pwynt:

Barn	Yr hyn mae'r farn yn ei olygu
Rhagorol	Llawer o gryfderau, gan gynnwys enghreifftiau arwyddocaol o arfer sy'n arwain y sector
Da	Llawer o gryfderau a dim meysydd pwysig sydd angen eu gwella'n sylweddol
Digonol	Mae cryfderau'n gorbwysu'r meysydd i'w gwella
Anfoddhaol	Mae'r meysydd pwysig i'w gwella yn gorbwysu'r cryfderau

Lluniwyd yr adroddiad hwn yn unol ag Adran 28 Deddf Addysg 2005.

Cymerwyd pob rhagofal posibl i sicrhau bod y wybodaeth yn y ddogfen hon yn gywir adeg ei chyhoeddi. Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau neu sylwadau ynglŷn â'r ddogfen hon/cyhoeddiad hwn at:

Yr Adran Gyhoeddiadau
Estyn
Llys Angor
Heol Keen
Caerdydd
CF24 5JW

neu drwy anfon e-bost at cyhoeddiadau@estyn.gov.uk

Mae'r cyhoeddiad hwn a chyhoeddiadau eraill gan Estyn ar gael ar ein gwefan:
www.estyn.gov.uk

© Argraffydd y Frenhines a Rheolwr Llyfrfa Ei Mawrhydi 2010: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod hawlfraint y deunydd rhagddywededig a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Cyd-destun

Lleolir Ysgol Bro Eirwg yn ardal Tredelerch yng nghorllewin Caerdydd ac mae'n gwasanaethu ardaloedd Llaneirwg, Llanrhymni, Tredelerch a Trowbridge. Sefydlwyd yr ysgol yn y flwyddyn 1981 gan symud i'r lleoliad presennol yn y flwyddyn 1983.

Mae Ysgol Bro Eirwg yn ysgol Gymraeg ddynodedig. Cyflwynir Saesneg yn ffurfiol ar ddechrau cyfnod allweddol 2 (CA2).

Daw tua 9% o'r disgyblion o gartrefi lle'r Gymraeg yw'r brif iaith. Daw 55% o ardaloedd preswyl nad ydynt yn ffyniannus nac o dan anfantais economaidd a'r gweddill o ardal sydd o dan anfantais economaidd. Daw tua 8% o gefndir ethnig lleiafrifol ac mae gan 17% o ddisgyblion hawl i gael prydau ysgol am ddim.

Ar hyn o bryd, mae 390 o ddisgyblion llawn amser yn yr ysgol a 62 o blant rhan amser yn y dosbarth meithrin. Mae 84 (18%) o ddisgyblion ar y gofrestr anghenion addysgol arbennig (AAA) ond does gan yr un ohonynt datganiad o AAA.

Y gyllideb ysgol unigol fesul disgybl ar gyfer ysgol Bro Eirwg yw £3,060 sy'n cymharu ag uchafswm o £14,067 ac isafswm o £2,787 ar gyfer ysgolion cynradd yng Nghaerdydd. Gan yr ysgol y mae'r 88fed cyllideb uchaf fesul disgybl o'r 102 ysgol gynradd yng Nghaerdydd.

Crynodeb

Perfformiad presennol yr ysgol	Da
Rhagolygon gwella'r ysgol	Da

Perfformiad presennol

Mae'r ysgol yn dda am fod:

- cyflawniad a chynnydd amlwg i waith disgyblion dros gyfnod o amser;
- safonau lles disgyblion yn gadarn ac yn cyfrannu i'w medrau cymdeithasol a bywyd;
- yr addysgu'n dda ar draws yr ysgol;
- y gofal, cymorth ac arweiniad yn annog ymglymiad y disgyblion yn eu hysgol a'u cymuned ehangach; ac
- yr arweinyddiaeth a'r rheolaeth yn gadarn ac mae gweledigaeth glir yn cael ei rhannu gyda phawb sy'n ynghlwm â bywyd yr ysgol.

Rhagolygon gwella

Mae rhagolygon gwella'r ysgol yn dda oherwydd:

- drwy weithdrefnau hunan arfarnu effeithiol, mae gan yr ysgol dargedau clir ar gyfer gwella;
- mae'r cynllunio yn strategol a datblygiadol ac yn ffocysu'n benodol ar godi safonau a gwella darpariaeth; ac
- partneriaethau strategol cryf sy'n bodoli ar lefelau gwahanol ar draws yr ysgol sy'n sicrhau disgwyliadau uchel.

Argymhellion

Er mwyn gwella, mae angen i'r ysgol:

A1 barhau i ddatblygu cyfleoedd i wella medrau llythrennedd disgyblion;

A2 datblygu ymhellach y defnydd o fedrau TGCh a rhifedd ar draws y cwricwlwm; a

A3 pharhau i ymgorffori egwyddorion ac arferion asesu ar gyfer dysgu ar draws yr ysgol.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu sy'n dangos sut y bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion.

Prif ganfyddiadau

Cwestiwn Allweddol 1: Pa mor dda yw'r deilliannau?

Da

Safonau: Da

Mae sgiliau sylfaenol y mwyafrif o ddisgyblion wrth ddechrau'r ysgol yn debyg i'r cyfartaledd disgwylidig gyda lleiafrif yn is. Mae'r rhan fwyaf yn cyrraedd y deilliannau priodol am eu hoedran erbyn diwedd y Cyfnod Sylfaen.

Ers 2007, mae cyraeddiadau disgyblion yn y cyfnodau allweddol, naill ai'n agos i fod yn debyg neu'n uwch na'r canlyniadau teulu, awdurdod lleol (ALI) a Chymru yn y pynciau craidd ac wrth gyfuno'r pynciau. Lle mae'r canlyniadau'n is, yn enwedig yng nghyfnod allweddol 2 (CA2), mae rhesymau penodol yn effeithio'r canlyniadau ac yn aml mae'r rhain yn perthyn i anghenion dysgu ychwanegol.

Wrth feincnodi yn erbyn ysgolion tebyg yn ôl prydau ysgol am ddim, yng nghyfnod allweddol 1 (CA1), mae'r ysgol yn tueddu i fod yn yr ail chwarter yn gyson wrth gymharu'r pynciau craidd a'r cyfuniad o bynciau. Yn CA2, mae'r meincnodi yn amrywio tipyn rhwng yr ail chwarter a'r trydydd chwarter ym mhob pwnc ac wrth gyfuno'r pynciau.

Mae'r canran o ddisgyblion sy'n cyflawni'n uwch na'r norm disgwylidig dros gyfnod yn CA1 yn dueddol i fod yn well na'r teulu, ALI a Chymru. Yn CA2, mae'r canlyniadau yn dueddol i fod yn debyg neu ychydig yn is na'r teulu, ond yn aml yn uwch na'r ALI a Chymru.

Mae'r canlyniadau ar gyfer 2010 yn dangos bod y bechgyn a'r merched yn dueddol i berfformio'n debyg yn CA1. Erbyn CA2 mae'r bechgyn yn perfformio'n well na'r merched ym mathemateg a gwyddoniaeth.

Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd da yn ystod eu cyfnod yn yr ysgol.

Mae medrau cyfathrebu y rhan fwyaf o ddisgyblion yn gadarn. Maent yn gwrando'n astud, yn siarad yn glir ac yn darllen yn hyderus ac ar y cyfan yn ysgrifennu'n helaeth ac yn gyson mewn pynciau eraill ar draws y cwricwlwm. Mae medrau rhifedd y rhan fwyaf o ddisgyblion yn datblygu'n briodol. Mae gan lawer o ddisgyblion fedrau TGCh priodol. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion ar draws yr ysgol yn datblygu medrau ehangach priodol iawn, yn enwedig annibyniaeth fel dysgwyr.

Mae pob un o'r disgyblion yn gwneud cynnydd da iawn gyda'i medrau yn yr iaith Gymraeg.

Lles: Da

Mae gan yr holl ddisgyblion ymwybyddiaeth dda o faterion iechyd ac maent yn cyflawni'n dda yn eu datblygiad personol, cymdeithasol a diwylliannol. Mae bron pob un yn teimlo'n ddiogel yn yr ysgol ac yn gwybod sut y gallant gadw'n iach. Maent yn

mwynhau gweithgareddau gweithredol a chorfforol.

Mae'r disgyblion yn dangos llawer o ddiddordeb a chymhelliant ac maent yn dangos balchder a hyder yn eu gwaith. Er y gwnaeth ychydig o ddisgyblion fynegi pryder, mae ymddygiad yn dda ac mae pob un o'r disgyblion yn gwrtais ac yn ymateb yn barchus i oedolion.

Mae'r gyfradd bresenoldeb, sef tua 93.5%, yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol ac mae'r holl ddisgyblion yn brydlon. Mae aelodau o gyngor yr ysgol a'r pwyllgor eco yn cymryd rhan flaenllaw a gweithredol trwy wneud penderfyniadau, sy'n cael effaith gadarnhaol ar fywyd yr ysgol.

Cwestiwn Allweddol 2: Pa mor dda yw'r ddarpariaeth?
--

Da

Profiadau dysgu: Da

Mae'r ysgol yn cynllunio profiadau dysgu llwyddiannus ac ysgogol sy'n ennyn diddordeb y disgyblion ar draws yr ysgol. Mae cynllunio'r cwricwlwm yn dda ar y cyfan.

Mae'r ddarpariaeth i sicrhau bod y disgyblion yn caffael medrau llythrennedd a dysgu annibynnol yn drwyadl ac yn amlwg ym mywyd dyddiol yr ysgol. Llai datblygedig yw'r ddarpariaeth ar gyfer medrau rhifedd a TGCh mewn lleiafrif o ddosbarthiadau ac mae'r ysgol yn ei gydnabod fel maes i'w ddatblygu.

Mae'r ysgol yn sicrhau bod darpariaeth effeithiol iawn i ddatblygu dealltwriaeth disgyblion o'r angen i ofalu am yr amgylchedd a'r byd amrywiol a chynaliadwy y maent yn byw ynddo. Defnyddir cyd-addoli yn briodol i amlygu materion sy'n ymwneud â thegwch ac anghydraddoldeb.

Caiff y ddarpariaeth ar gyfer datblygu'r iaith Gymraeg a'r dimensiwn Cymreig ei ddatblygu'n dda iawn ar hyd yr ysgol. Mae'r grwpiau ymyrraeth a sefydlwyd i ddatblygu llythrennedd yn cael yr effaith dda ar safonau.

Mae'r cyfleoedd cyfoethogi yn amrywiol ac mae nifer fawr o ddisgyblion yn manteisio arnynt.

Addysgu: Da

Mae'r addysgu yn dda a defnyddir adnoddau'n effeithiol i gefnogi'r dysgu gan y disgyblion. Mae cwestiynu synhwyrol yn ymestyn dealltwriaeth disgyblion mewn amgylchedd dysgu cadarnhaol. Mae gan yr athrawon ac oedolion eraill wybodaeth bynciol eang a manwl ac maent yn defnyddio amrywiaeth dda o ddulliau a gweithgareddau i ysbrydoli a herio'r disgyblion.

Mae pob un o'r staff addysgu, gan gynnwys staff cymorth, yn fodolau iaith da ac yn defnyddio strategaethau ymddygiad yn effeithiol i gadw bron pob un disgybl yn gweithio ar y dasg dan sylw.

Mae disgyblion yn elwa o'r ffaith bod eu hathrawon yn siarad yn sensitif a

chanmoladwy â nhw am ansawdd eu gwaith. Fodd bynnag, mae'r adborth mewn sylwadau ysgrifenedig yn anghyson ar adegau ac mewn rhai achosion nid yw bob amser yn dangos yn glir y ffordd ymlaen iddynt i wella'u gwaith.

Mae strategaethau asesu ar gyfer dysgu yn cael defnydd anghyson ar draws yr ysgol. Fodd bynnag, mae'r gwahaniaethu ar gyfer anghenion datblygiadol disgyblion yn dda ac yn herio a symud disgyblion ymlaen.

Mae adroddiadau i rieni yn cyrraedd y gofynion statudol, gyda'r wybodaeth briodol yn ei lle. Mae rhieni a gofalwyr yn teimlo'u bod yn cael gwybodaeth dda iawn am gynnydd eu plant.

Gofal, cymorth ac arweiniad: Da

Mae'r ysgol yn hyrwyddo datblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol disgyblion yn llwyddiannus iawn. Mae gwybodaeth dda iawn ar gael i ddisgyblion a rhieni am fywyd yr ysgol sy'n cynnwys prosectws yr ysgol, cylchlythyrau rheolaidd, adroddiad blynyddol y llywodraethwyr a gwefan.

Mae trefniadau sefydlu ar gyfer disgyblion newydd yn glir ac mae'r trefniadau trosglwyddo trwyadl i addysg uwchradd wedi'u hen sefydlu. Caiff y ddarpariaeth ddychmygus a threfnus ar gyfer lles a manteision byw'n iach eu hyrwyddo'n glir yn y cwricwlwm. Mae mentrau cenedlaethol fel y Cyfnod Sylfaen a datblygu ffordd o fyw iach yn cael eu hannog a'u cefnogi'n gryf. Mae mentrau lleol fel datblygu llythrennedd hefyd yn dangos cynnydd mewn cyflawniad disgyblion.

Mae gan yr ysgol bolisïau a gweithdrefnau priodol ar gyfer diogelu ac mae'r ysgol yn bodloni rheoliadau diogelu yn llawn. Mae gan yr ysgol weithdrefnau a systemau effeithiol ar gyfer nodi disgyblion sydd angen cymorth ychwanegol gyda'u gwaith.

Ceir darpariaeth gynlluniedig ar gyfer pob un o'r disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae'r cymorth yn cael ei gydlynu'n effeithiol ac mae cysylltiadau da gydag asiantaethau allanol arbenigol.

Caiff rhieni a gofalwyr eu hysbysu'n dda ac fe gaiff y cynlluniau addysg unigol eu harfarnu a'u diweddarau'n rheolaidd. Mae gweithdrefnau adrodd ar anghenion dysgu ychwanegol yr ysgol yn bodloni gofynion statudol.

Yr amgylchedd dysgu: Da

Mae'r ysgol yn sicrhau cyfle cyfartal ar gyfer pob disgybl ac mae'n gymuned gwbl gynhwysol. Mae'r cwricwlwm yn hygyrch iawn i bawb, beth bynnag fo'u rhyw, eu hil neu'u crefydd ac mae'r ysgol yn bodloni ei dyletswyddau statudol.

Mae'r ysgol yn defnyddio ei hystafelloedd yn effeithiol i ddarparu amgylchedd dysgu ysgogol i gefnogi'r addysgu a'r dysgu ac mae adeiladau a thir yr ysgol yn cael eu cynnal yn dda iawn. Caiff cyflenwad helaeth o adnoddau o ansawdd da ei weddu'n dda i anghenion dysgu'r disgyblion. Gwneir defnydd llawn o adnoddau sydd ar gael yn y gymuned i ychwanegu at y cwricwlwm a'i gyfoethogi.

Cwestiwn Allweddol 3: Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?	Da
--	-----------

Arweinyddiaeth: Da

Mae pob un o'r staff yn rhannu gweledigaeth, gwerthoedd a diben ar y cyd. Mae'r pennaeth yn arwain yn dda a chaiff ei chefnogi'n effeithiol gan dîm o reolwyr hŷn ac arweinwyr ysgol eraill. Mae arweinwyr yn cyfleu disgwyliadau uchel ar gyfer sicrhau gwelliant ac maent yn herio staff yn gadarnhaol ac yn effeithiol.

Mae disgyblion a staff yn teimlo'u bod yn cael eu gwerthfawrogi ac mae gan bob un ohonynt gyfrifoldebau penodol i ddatblygu'r ysgol fel cymuned ddysgu. Caiff hyn effaith dda ar ethos yr ysgol. Gwella'r ysgol trwy godi safonau ymhellach yw ffocws y cynllunio strategol.

Mae'r llywodraethwyr yn ymgymryd â'u rolau a'u cyfrifoldebau yn gydwybodol ac mae ganddynt ddi-ddordeb cryf ym mywyd yr ysgol o ddydd i ddydd gan herio'r ysgol fel ffrind beirniadol. Caiff polisïau a mentrau, gan gynnwys rhai sy'n bodloni blaenoriaethau lleol a chenedlaethol, eu rhoi ar waith yn gyson.

Gwella ansawdd: Da

Mae'r ysgol yn cynllunio'n dda ar gyfer gwella sydd yn seiliedig ar sylfaen o gynllunio strategol cryf dros amser. Mae gan reolwyr ac arweinwyr ddealltwriaeth dda o gryfderau a gwendidau'r ysgol ac mae hyn yn helpu sicrhau safonau a darpariaeth dda.

Defnyddir data perfformiad yn gyson i fonitro cynnydd a chynllunio ar gyfer gwella safonau. Mae'r ysgol yn gofyn barn disgyblion, rhieni/gofalwyr a'r gymuned ehangach yn rheolaidd.

Mae'r staff wedi cael eu cynnwys mewn ystod dda o gyfleoedd hyfforddi a datblygu. Mae rhain yn cynnwys gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion a phartneriaid eraill. Mae gan yr ysgol hanes da o gynnal neu wella safonau a darpariaeth. Gwnaed cynnydd da ers yr arolygiad diwethaf.

Gweithio mewn partneriaeth: Da

Mae partneriaethau gyda rhieni, y gymuned, busnesau lleol ac eraill yn dda. Mae cynlluniau trosglwyddo, y cytunodd y clwstwr o ysgolion a'r ysgolion uwchradd lleol arnynt, yn galluogi disgyblion hŷn i gael eu paratoi'n briodol ar gyfer y cyfnod nesaf yn eu haddysg.

Mae'r staff yn canolbwyntio'n dda ar gynllunio ar y cyd ac ar adeiladu cynhwysedd ar gyfer gwelliant parhaus.

Mae ymweliadau â'r gymuned ac ymwelwyr o'r gymuned yn gwneud cyfraniad cadarnhaol at gyfoethogi profiadau disgyblion. Caiff dealltwriaeth disgyblion o ddiwyllianau eraill ei datblygu'n dda trwy gysylltiadau rhyngwladol, cysylltiadau ag ysgolion eraill ac elusennau priodol.

Rheoli adnoddau: Da

Caiff staffio ac adnoddau ariannol eu rheoli a'u defnyddio'n effeithiol i gefnogi gwella dysgu. Mae gan athrawon wybodaeth ac arbenigedd priodol i gyflwyno'r cwricwlwm yn effeithiol. Caiff staff cymorth eu defnyddio'n dda ac maent yn gweithio'n bwrpasol ochr yn ochr ag athrawon yn yr ystafell ddosbarth, yn y swyddfa neu ar ddyletswyddau a swyddi neu dasgau priodol trwy gydol y dydd. Mae systemau rheoli perfformiad wedi eu sefydlu'n dda.

Mae gwariant wedi'i gysylltu'n glir â blaenoriaethau yn y cynllun datblygu ysgol ac mae rheolwyr yn monitro ac yn rheoli gwariant i sicrhau ei fod yn aros o fewn y gyllideb. Mae'r ysgol yn rhoi gwerth da am arian o ran deilliannau disgyblion, darpariaeth ac yn ei defnydd o gyllid.

Atodiad 1

Adroddiad boddhad rhanddeiliaid

Ymatebion i'r holiadur i rieni

Roedd cant a phymtheg o rieni/gofalwyr wedi cwblhau'r holiadur. Roedd bron pob un wedi mynegi barnau cadarnhaol am yr ysgol, yn enwedig gyda boddhad cyffredinol, cynnydd disgyblion, arweinyddiaeth a bod eu plant yn hoffi'r ysgol ac wedi ymgartrefu'n dda. Mae bron pob un yn credu bod yr addysgu'n dda, bod eu plentyn yn ddiogel a bod plant yn cael eu hannog i fod yn iach ac i wneud ymarfer corff rheolaidd. Mae ychydig yn credu nad yw'r plant yn cael eu paratoi'n ddigonol ar gyfer symud ymlaen i'r ysgol nesaf ac nid ydynt yn deall gweithdrefn yr ysgol ar gyfer delio â chwynion.

Ymateb i'r holiadur i ddysgwyr

Roedd cant a thri o ddisgyblion CA2 wedi cwblhau'r holiadur. Mae bron pob plentyn yn teimlo'n ddiogel ac yn cytuno bod yr ysgol yn delio'n dda ag unrhyw fwlio. Mae bron pob un yn gwybod pwy i siarad ag ef/â hi os maent yn poeni ac yn meddwl bod ganddynt ddigon o lyfrau, cyfrifiaduron ac offer yn yr ysgol. Mae'r rhan fwyaf yn meddwl bod eu gwaith cartref yn eu helpu i ddeall a gwella'u gwaith ysgol. Mae pob plentyn yn bositif iawn am y ffordd mae athrawon yn eu helpu i wneud cynnydd yn eu dysgu, darparu cyfleoedd iddynt wneud ymarfer corff yn rheolaidd a'u dysgu sut i gadw'n iach. Mae ychydig yn mynegi anfodhad ag ymddygiad disgyblion eraill.

Atodiad 2

Y tîm arolygu

Alan Walters	Arolygydd Cofnodol
Angela Lake James	Arolygydd Tîm
Dylan Jones	Arolygydd Lleyg
Kevin Davies	Arolygydd Cymheiriaid
Gaynor Gibby Williams	Enwebai'r Ysgol

Copïau o'r adroddiad

Mae copïau o'r adroddiad hwn ar gael gan yr ysgol ac ar wefan Estyn (www.estyn.gov.uk)

O dan Ddeddf Addysg 2005, rhaid i'r ysgol ddarparu copïau o'r adroddiad am ddim i gategorïau penodol o bobl. Gellir codi tâl nad yw'n fwy na chost atgynhyrchu ar bobl eraill sy'n gofyn am gopi o'r adroddiad. Os yw ar gael, mae'r adroddiad data i'w weld ar ein gwefan ochr yn ochr â'r adroddiad hwn.

Grwpiau blwyddyn a chyfnodau allweddol

Mae ysgolion yn defnyddio system gyffredin o rifo grwpiau blwyddyn o ddechrau addysg ysgol orfodol i 18 oed. Mae'r system hon yn pwysleisio pwysigrwydd parhad ac yn hwyluso cyfathrebu ymhlith ysgolion, cyrff llywodraethol, rhieni ac AALlau.

Mae'r term 'Derbyn' (D) yn cyfeirio at grŵp blwyddyn o ddisgyblion mewn ysgol gynradd sy'n cyrraedd 5 oed yn ystod y flwyddyn academaidd. Mae Blwyddyn 1 yn cyfeirio at y grŵp blwyddyn o ddisgyblion sy'n cyrraedd 6 oed yn ystod y flwyddyn academaidd, ac ati. Blwyddyn 13 yw'r grŵp o fyfyrwyr sy'n cyrraedd 18 oed yn ystod y flwyddyn academaidd.

Cyfnod cynradd:

Blwyddyn	D	B1	B2	B3	B4	B5	B6
Oedrannau	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11

Cyfnod uwchradd:

Blwyddyn	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13
Oedrannau	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18

Mae'r pedwar cyfnod allweddol yn cwmpasu'r grwpiau blwyddyn canlynol:

Cyfnod allweddol 1	Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2
Cyfnod allweddol 2	Blwyddyn 3 i Flwyddyn 6
Cyfnod allweddol 3	Blwyddyn 7 i Flwyddyn 9
Cyfnod allweddol 4	Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11